

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **L. B.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 5. 2005, č. j. 58 Ca 67/2003 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 9. 2003, č. j. DSH-8484/03/MICH, bylo podle § 59 odst. 2 správního řádu zamítnuto odvolání žalobce podané proti rozhodnutí Městského úřadu Frýdek - Místek, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 19. 8. 2003, č. j. DaSH-M/10-900/67/2003/PA, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „přestupkového zákona“), kterého se měl dopustit tím, že dne 8. 1. 2003 v 11.25 hodin na ulici N. ve F. – M. řídil vozidlo Škoda Octavia, SPZ xx, kdy při odbočování vlevo z hlavní pozemní komunikace na vedlejší pozemní komunikaci přehlédl autobus značky Karosa, SPZ xxx, kterým byl předjížděn. Mezi vozidly došlo ke střetu a na obou vozidlech tímto vznikla škoda zřejmě přesahující 20 000 Kč. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč a dále mu bylo uloženo nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1000 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že žalovaný nevyhodnotil všechny předložené důkazy a že rozhodnutí žalovaného vychází pouze ze znaleckého posudku. Poukazoval na to, že se ve svém rozhodnutí nezabýval způsobem jízdy řidiče

předjíždějícího autobusu, který porušil ustanovení § 17 odst. 5 písm. e) zákona o pozemních komunikacích (podle něhož řidič nesmí předjíždět, dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v tomtéž směru jízdy). Žalobce namítal, že není zřejmé, na základě čeho se správní orgány přiklonily k tvrzení řidiče autobusu, a proč byla svědecká výpověď spolujezdce shledána za nevěrohodnou. Z rozhodnutí žalovaného ani z rozhodnutí správního orgánu I. stupně výše uvedené okolnosti nevyplývají. Dále napadl závěr znaleckého posudku o tom, že autobus předjížděl z pravé strany na levou na dráze 51 m, což podle něho není možné, vzhledem ke vzdálenosti křižovatky, na které odbočoval od kruhového objezdu. Podle žalobce žalovaný porušil ustanovení § 3 odst. 4, §§ 46, 47 odst. 3 a § 34 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 9. 5. 2005, č. j. 58 Ca 67/2003 – 34, rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 19. 9. 2003 zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Pod bodem II. výroku rozsudku určil, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 5600 Kč do 15-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Szkandery, advokáta, Frýdek – Místek, Na Pořící 1199. Krajský soud ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu. K námitkám žalobce uvedl, že pokud se týkají závěrů znaleckého posudku, neshledal tyto důvodné. Konstatoval, že k obsahu znaleckého posudku se žalobce měl možnost vyjádřit a své argumenty týkající se dráhy autobusu měl uvést již v průběhu správního řízení. Žalobce však ke znaleckému posudku výhrady neměl. Krajský soud dále uvedl, že žalobce v žalobě namítal, že žalovaný se ve svém rozhodnutí nezabýval vůbec tím, že levý ukazatel směru zapnul bezprostředně po vyjetí z kruhového objezdu a že tuto skutečnost potvrdil i svědek V. P., a v návaznosti na to pak zaviněním dopravní nehody ze strany řidiče autobusu. Tuto námitku shledal soud důvodnou. Žalobce skutečně uváděl tuto skutečnost jak do protokolu o ústním jednání před správním orgánem I. stupně, tak i do odvolání. Odvolací orgán podle § 59 odst. 1 správního řádu je povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu a je vázán nejen námitkami účastníka řízení. Proč jeho námitky považuje za vyvrácené či nerozhodné, musí uvést v odůvodnění svého rozhodnutí. Pokud tak neučiní, je rozhodnutí nepřezkoumatelné, a to pro nedostatek důvodů. Soud konstatoval, že se v daném případě žalovaný nezabýval všemi námitkami žalobce uvedenými v odvolání a porušil tak svou povinnost vyplývající z ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu. Soud proto podle § 76 odst. 1 písm. a) zrušil rozhodnutí žalovaného pro vady řízení pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalovaný (dále též jen „stěžovatel“), a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítal především, že podle § 78 odst. 1 s. ř. s. lze správní rozhodnutí soudem zrušit pouze pro nezákonnost (tj. hmotně právní pochybení, nebo pro překročení mezí správního uvážení nebo jeho zneužití), nebo pro vady řízení (popř. z obou těchto důvodů). Zachovává se však zásada, vyjádřená v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., že pro vady řízení, tj. porušení procesních ustanovení, je možnost zrušit rozhodnutí, jen mohlo-li mít za následek hmotněprávní nezákonnost rozhodnutí samotného. Dále uvedl, že pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, a to bez ohledu na dopad tohoto nedostatku na hmotněprávní zákonnost rozhodnutí, může soud toto rozhodnutí zrušit bez jednání rozsudkem podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel vyslovil názor,

že se i zde musí jednat o takovou míru nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, že v důsledku toho ani není možné přezkoumat, zda toto rozhodnutí je hmotněprávně zákonné, či nikoliv. Toto ustanovení se však netýká procesní situace, kdy soudní jednání již bylo nařízeno, a lze je v takovém případě aplikovat jen tehdy, vyjde-li vada spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí najevo až při jednání. Není-li tato podmínka naplněna, soud může napadené rozhodnutí zrušit pouze z důvodů vyjádřených v § 78 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel poukázal na to, že v daném případě jednání u Krajského soudu v Ostravě proběhlo, a to dne 4. 5. 2005. Nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí, který vedl k jeho zrušení, byl však soudu znám od počátku soudního řízení, neboť žalobce na něj poukazoval již ve své žalobě doručené soudu dne 7. 11. 2003, a dále byl dne 20. 1. 2004 soudu doručen předmětný spis včetně napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě, které reaguje i na tuto námitku žalobce. Soud přitom neshledal, že by nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí, který vedl k jeho zrušení, měl za následek hmotněprávní nezákonnost rozhodnutí samotného. Jak již stěžovatel uvedl ve vyjádření k žalobě, nelze spolehlivě prokázat, že řidič B. dával v dostatečné době před odbočením znamení o změně směru jízdy vlevo, a stanovit tak i spoluodpovědnost řidiče S. za vznik předmětné dopravní nehody, naopak její zavinění ze strany řidiče B. bylo spolehlivě prokázáno, přičemž žalobcem tvrzená skutečnost o dávání znamení o změně směru jízdy nezbavuje řidiče povinnosti při odbočování dbát zvýšené opatrnosti a nesmět ohrozit řidiče jedoucí za ním.

Stěžovatel proto namítal, že zmíněný nedostatek odůvodnění zrušeného rozhodnutí neměl na hmotně právní zákonnost rozhodnutí vliv a nebyl takového charakteru, že by bránil jeho přezkoumání z tohoto hlediska. I přes provedené jednání soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., přestože důvody zrušení rozhodnutí nevyšly najevo až při tomto jednání, ale byly soudu známy ještě před nařízením jednání. Podle § 76 odst. 3 s. ř. s. soud nařídí jednání, nejsou-li důvody pro postup podle ustanovení odstavců 1 a 2. Stěžovatel je proto přesvědčen, že po nařízeném jednání již nemůže soud zpětně aplikovat ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, pokud již jednou došel k závěru, že tyto důvody nejsou dány, a nenastala situace, že vyšly najevo až při jednání. Vyslovil názor, že výše uvedené právní otázky byly soudem posouzeny nesprávně, a to nesprávné posouzení jako důvod zrušení rozhodnutí stěžovatele vede k úvaze o nezákonnosti tohoto rozsudku. Pokud jde o výrok o uložení povinnosti zaplatit náklady řízení, napadá stěžovatel kasační stížnosti v celém rozsahu rovněž, a to proto, že je přímo závislý na bodu I. výroku, od něhož se odvíjí úspěch žalobce a neúspěch žalovaného v řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že kasační stížnost nemá odkladný účinek, byla náhrada nákladů řízení stěžovatelem již zaplacená. Stěžovatel navrhoval, aby byl napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Pro případ svého úspěchu stěžovatel uplatnil po žalobci L. B. náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 5 600 Kč za zaplacenou náhradu nákladů řízení z titulu zrušeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatel podává z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku krajského soudu neshledal.

Stěžovatel především namítal, že pokud bylo ve věci nařízeno jednání, nemohl soud již postupovat podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. Vychází z toho, že postup podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. může soud využít pouze před nařízením jednání. Nařídí-li však jednání, nemůže již zpětně aplikovat ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, pokud již jednou dospěl k závěru, že tyto důvody nejsou dány, a nastala situace, že vyšly najevo až při jednání.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci uvádí, že uvedený názor stěžovatele je zcela mylný a jeho aplikace by vedla k absurdním následkům. Jeho aplikace by totiž ve svých důsledcích znamenala, že pokud soud nerozhodne podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. před nařízením jednání, nemůže již v další časové posloupnosti tento důvod ke zrušení správního rozhodnutí nikdy použít. Takový názor jistě není správný, neboť by jeho použití omezovalo v rozhodování např. i Nejvyšší správní soud rozhodující o kasační stížnosti a nedovoloval by tomuto soudu za situace, kdy zjistí, že zde byly důvody pro zrušení správního rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., napadený rozsudek zrušit podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Dosavadní judikatorní praxe je však zcela opačná.

K posouzení uvedené námítky je však třeba vycházet z příslušných ustanovení soudního řádu správního.

Podle ustanovení § 76 odst. 1 soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, b) proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy, nebo v nich nemá oporu a nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, c) pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.

Podle § 76 odst. 3 s. ř. s. nejsou-li důvody pro postup podle ustanovení odstavců 1 a 2 nebo podle § 51, nařídí předseda senátu jednání. Z důvodů uvedených v odst. 1 a 2, soud napadené rozhodnutí zruší, popř. vysloví jeho nicotnost i tehdy, vyjdou-li tyto vady najevo při jednání.

Z citace výše uvedeného ustanovení zcela jednoznačně vyplývá, jakým způsobem má soud postupovat, když zjistí až u jednání, že napadené rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. Za této situace postupuje soud podle § 76 odst. 3 věty druhé, podle níž z důvodů uvedených v odst. 1 a 2 soud napadené rozhodnutí zruší, popř. vysloví jeho nicotnost i tehdy, vyjdou-li tyto vady najevo při jednání.

V posuzované věci soud nařídil jednání na 4. 5. 2005 a po jeho provedení zjistil, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Napadené správní rozhodnutí proto zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.

Jeho postup je v souladu s ustanovením § 76 odst. 3 věta druhá s. ř. s., a proto tuto námitku stěžovatele nelze považovat za důvodnou.

Na podporu svého tvrzení poukazuje Nejvyšší správní soud na svou dosavadní judikaturu, podle níž nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobce nepřezkoumatelnost namítal; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž se žalobcovými námitkami musí věcně zabývat (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, sp. zn. 5 A 157/2002, publikováno pod č. 359/2004 Sb. NSS).

Pokud jde o další námitku stěžovatele, tedy pokud jde o „důvod“ zrušení rozhodnutí, neshledal ji rovněž Nejvyšší správní soud důvodnou. Především je třeba souhlasit s názorem krajského soudu v tom, že se žalovaný nezabýval námitkou žalobce, kterou tento žalobce uváděl již v protokolu o jednání před správním orgánem I. stupně, tak i v odvolání, totiž tvrzením, že levý ukazatel směru zapnul bezprostředně po vyjetí z kruhového objezdu, přičemž uvedenou skutečnost potvrdil i svědek V. P.. Správní orgány obou stupňů se nejen touto námitkou ve svých rozhodnutích nezabývaly, ale žalovaný v podstatě závěr o vině žalobce odůvodnil v napadeném rozhodnutí pouze hypotetickou úvahou, že nelze přijmout tvrzení žalobce, aniž by v rozhodnutí bylo sděleno, z jakých důvodů jeho tvrzení přijmout nelze.

Za této situace krajský soud důvodně zrušil napadené rozhodnutí správního orgánu z důvodů uvedených v ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Na podporu svého tvrzení poukazuje Nejvyšší správní soud na dosavadní judikaturu k ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nedostatek odůvodnění naříkaného rozhodnutí je podstatnou vadou řízení. (red.: z odůvodnění: Ale také výtku, že naříkané rozhodnutí nebylo řádně odůvodněno, dlužno jest uznati za oprávněnou. Neboť z rozhodnutí toho nejsou patrné ani skutkové okolnosti, které žalovaný úřad měl za prokázány, ani o který předpis § 8 zákona z 30. 10. 1919 své rozhodnutí opíral. Tím bylo straně stíženo svého práva před tímto soudem hájiti, zejména ježto stolice první mluvila o zabrání místnosti, žalovaný úřad pak o zabrání bytu, a také soudu byla vzata možnost, aby přezkoumal zákonitost naříkaného rozhodnutí). – nález Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 1920, č. 2167 (Boh.A. č. 365/20). Nerozhodla-li poslední instance správní o podstatné námitce strany, zruší Nejvyšší správní soud (red.: nyní krajský soud) rozhodnutí její ke stížnosti strany dle § 6 zákona o správním soudu pro neúplnost (red.: nyní soud rozhodnutí zruší z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). – nález Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 1921, č. 3386 (Boh. A. č. 779/21).

Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčité sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody,

o něž se výrok opírá, zcela chybějí. (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/1992 – SP 27/1994). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2004, sp. zn. 5 A 48/2001 publikovaného ve sbírce NSS pod č. 386/2004, pokud spis obsahuje podklady pro rozhodnutí, jejichž obsahem jsou protichůdná sdělení příslušných orgánů a správní orgán v odůvodnění rozhodnutí nevyloží, které podklady vzal v úvahu jako podklady pro své rozhodnutí, a které vyloučil a proč, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.).

Na výše uvedených závěrech nemůže ničeho měnit ani skutečnost, že poněkud blížeji je stanovisko žalovaného o dopravní situaci uvedeno až ve vyjádření k žalobě. Nutno totiž poukázat na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 7. 1994, č. j. 7 A 521/93 – 28, podle něhož nemůže před soudem obstát dodatečné zdůvodnění napadeného rozhodnutí provedené v rámci vyjádření k žalobě, protože nebyl-li řádným procesním postupem v řízení před orgánem I. stupně zjištěn úplně skutečný stav věci, nelze pak skutečnosti zjištěné před orgánem II. stupně hodnotit jako účelové a nevěrohodné, neboť jejich absence v řízení v I. stupni byla nebo mohla být způsobena vadou tohoto řízení.

Ze všech výše uvedených skutečností je zřejmé, že krajský soud v posuzované věci postupoval naprosto v souladu se zákonem i se stávající konstantní judikaturou soudů rozhodujících ve správním soudnictví, a že kasační stížnost není důvodná.

Pokud je o výrok o náhradě nákladů řízení, se zřetelem k tomu, že byla kasační stížnost zamítnuta a stěžovatel nenamítal konkrétní nesprávnost tohoto výroku rozsudku, Nejvyšší správní soud se blíže touto námitkou nezabýval.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť stěžovatel nebyl ve věci úspěšný a žalobce náhradu nákladů řízení v tomto řízení, tedy v řízení o kasační stížnosti neuplatňoval (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu